

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НОТАРИМА**

Бања Лука, децембар 2016. године

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НОТАРИМА

Члан 1.

У Закону о нотарима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 86/04, 2/05, 74/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11 и 20/14) назив члана и члан 5. мијења се и гласи:
„Форма нотарског испита

(1) Нотарски испит се организује, спроводи и полаже у складу са одредбама овог закона, Правилника о полагању нотарског испита и Програму за полагање нотарског испита које доноси министар правде Републике Српске (у даљем тексту: министар).

(2) Нотарски испит се састоји од писменог и усменог испита.

(3) Писмени испит се састоји од три испитна задатка којима се провјерава и утврђује способност кандидата за сачињавање нотарских исправа из области облигационог и стварног права, породичног и насљедног права, привредног права и извршног поступка.

(4) Усмени испит се састоји из одбране писмених радова и провјере знања из прописа обухваћених програмом из става 1. овог члана.“

Члан 2.

Члан 6. мијења се и гласи:

„Услови за приступање полагању нотарског испита

(1) Захтјев за полагање нотарског испита подноси се Министарству.

(2) Нотарски испит може положати лице које испуњава услове из члана 20. т. 1) до б) овог закона и које, након положеног правосудног испита, има радно искуство у струци од најмање пет година.

(3) О захтјеву из става 1. овог члана одлучује министар рјешењем, које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

(4) Кандидат је обавезан прије приступања полагању нотарског испита Министарству доставити доказ да је уплатио накнаду за полагање нотарског испита у висини одређеној правилником из члана 5. став 1. овог закона.“

Члан 3.

Члан 7. мијења се и гласи:

„Похађање припремног семинара

(1) Нотарска комора организује едукацију за полагање нотарског испита уколико има пријављено најмање 15 заинтересованих лица.

(2) Правилник о едукацији и програм едукације из става 1. овог члана доноси Нотарска комора, уз претходно прибављену сагласност министра.“

Члан 4.

Члан 8. мијења се и гласи:

„Комисија за полагање нотарског испита

(1) Нотарски испит се полаже пред Комисијом коју именује министар рјешењем, а коју чине предсједник и четири члана:

1) државни службеник Министарства који има положен правосудни испит и искуство у струци од најмање пет година,

2) два нотара, на приједлог Нотарске коморе Републике Српске,

3) два професора правног факултета, предавача из правних области наведених у члану 5. став 3. овог закона.

(2) Комисија поступа у складу са одредбама овог закона и правилника из члана 5. став 1. овог закона.

(3) Чланови Комисије имају право на новчану накнаду за рад у Комисији, у складу са важећим законским прописима, у висини одређеној правилником из члана 5. став 1. овог закона.“

Члан 5.

Чл. 9. до 17. бришу се.

Члан 6.

У члану 24. ст. 4. и 5. мијењају се и гласе:

„(4) Министар рјешењем именује посебну комисију која врши провјере и сачињава мишљење да ли канцеларија именованог нотара испуњава услове прописане Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије, најкасније у року од 30 дана од дана именовања нотара.

(5) Министар рјешењем одређује дан почетка рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана након што прими мишљење комисије из става 4. овог члана и након што именовани нотар достави доказе да је прибавио службени печат и да је закључио осигурање од одговорности у складу са чланом 54. овог закона.“

Послије става 5. додаје се нови став. 6. који гласи:

„(6) Министарство објављује датум почетка рада нотара у ‘Службеном гласнику Републике Српске’.“

Члан 7.

У члану 28. у ставу 1. у тачки 2) послије ријечи: „разрјешење“ додаје се запета и нове т. 3. и 4. које гласе:

„3) ако је против нотара потврђена оптужница за кривично дјело или,

4) ако је у кривичном поступку против нотара изречена мјера безбједности забрана обављања службе нотара, а одлука о томе још није постала правоснажна.“

Члан 8.

Назив члана и члан 43. мијењају се и гласе:

„Мјесто обављања службе нотара

(1) Нотар обавља службу искључиво у свом службеном сједишту.

(2) Нотар обавља службу искључиво у нотарској канцеларији.

(3) Нотарска канцеларија у погледу просторија и опреме обавезно испуњава услове прописане Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије које доноси министар.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, нотар може обавити поједине послове ван нотарске канцеларије у случајевима:

1) ако је то прописано посебним законом или

2) ако за то постоје оправдани разлози, о чему нотар обавјештава Нотарску комору.

(5) Нотар може имати само једну канцеларију.“

Члан 9.

У члану 48. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Нотар је обавезан одбити обављање службене радње:

1) ако се радња односи на питање које не спада у надлежност нотара,

2) ако је радња неспојива са његовом службом, нарочито ако се његово учешће захтијева ради постизања очигледно недопуштеног или непоштеног циља,

3) ако утврди да је радња према закону недопуштена, за коју сумња да је странка предузима привидно или да би избјегла законске обавезе или да би противправно оштетила треће лице,

4) ако утврди да странка нема пословну способност или из другог законског разлога не може пуноважно закључивати правне послове, или ако законски заступник или пуномоћник странке нема пословну способност или овлашћење за предузимање конкретног правног посла,

5) ако располаже чињеницама да странка нема озбиљну и слободну вољу да закључи одређени посао и

6) ако из околности случаја и чињеница којима располаже утврди да конкретан правни посао:

1. неће произвести правно дејство,

2. да није допуштен или

3. да је у супротности са принудним прописима, јавним поретком или добрим обичајима.“

Члан 10.

У члану 63. у ставу 1. испред ријечи: „Организација“ на почетку текста број 1 у обостраној загради брише се.

Став 2. брише се.

Члан 11.

У члану 76. у ставу 1. послије ријечи: „учинак,“, додају се ријечи: „или не би могле произвести жељено правно дејство,“.

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) Ако странке остану код изјава из става 1. овог члана, нотар је обавезан да одбије сачињавање исправе о чему сачињава службену забиљешку коју задржава у својој архиви.“

Послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Примјерак службене забиљешке из става 2. овог члана нотар предаје странкама и доставља Нотарској комори.“

Члан 12.

У члану 99. у ставу 1. испред ријечи: „Исправа“ на почетку текста додаје се број 1 у обостраној загради.

Послије става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Изузетак од става 1. овог члана представља тестамент сачињен код нотара, који нотар предаје завјештаоцу на његов захтјев или за потребе оставинског поступка након смрти завјештаоца.“

Члан 13.

У члану 100. став 3. мијења се и гласи:

„(3) Ако је отправак оригинала издат једном, не може се више издавати, али се може издати препис оригинала.“

Члан 14.

Члан 104. брише се.

Члан 15.

Чл. 116. до 119. мијењају се и гласе:

„Члан 116.

Повреде службене дужности

(1) Повреде службених дужности нотара могу бити лакше и теже.

(2) Нотар чини лакшу повреду службене дужности:

1) ако узастопно два пута, без оправданог разлога, изостане са сједница органа Нотарске коморе, чији је члан,

2) ако поступи супротно општем или појединачном акту Нотарске коморе,

3) ако годишње није похађао најмање два семинара за усавршавање нотара призната од стране Министарства,

4) ако рекламира обављање службе.

(3) Нотар чини теже повреде службене дужности:

1) ако се при обради, састављању нотарских исправа и предузимања других службених радњи не придржава одредаба Устава, овог закона и правила струке,

- 2) ако у исправи потврди да је наступила чињеница за коју зна или мора знати да се није догодила,
- 3) ако, противно тарифи, обрачуна или тражи већу награду, или обрачуна мању награду или накнаду трошкова од оне која је прописана тарифом,
- 4) ако тражи странке уз обећање да ће снизити награду, преко посредника или на други недоличан начин,
- 5) ако у случајевима у којима му је то забрањено заступа странку или у тим случајевима саставља исправе,
- 6) ако не поступи по правоснажним одлукама судова или по одлукама Министарства као надзорног тијела,
- 7) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа, води пословне књиге и евиденције,
- 8) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа, чува списе, пословне књиге и евиденције,
- 9) ако се понаша недостојно према странкама и органима који врше надзор над његовим пословањем или на други начин не поступа у складу са одредбама Кодекса понашања нотара,
- 10) ако не изда потврду, односно рачун о примљеном износу награде или накнаде,
- 11) ако на захтјев надлежног органа одбије дати податке или да нетачне податке, а обавеза давања података је прописана законом или другим прописом донесеним на основу закона,
- 12) ако на јавној лицитацији, или током којег другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, насљедна или друга права,
- 13) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани учествовања, професионалном обављању и допунској дјелатности,
- 14) ако поступа противно одредбама овог закона о дужности савјесног и законитог поступања и обавези одбијања службене радње,
- 15) ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник,
- 16) ако новац који му је повјерен на чување или друге ствари уложи, пренесе или преда у корист трећег лица или у своју корист, противно одредбама овога закона,
- 17) ако преузме обавезу јемства или одговорности у пословима који се закључују уз његово учешће у својству нотара,
- 18) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,
- 19) ако не осигурава рад нотарског помоћника у складу са овим законом,
- 20) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,
- 21) ако поступа противно одредбама овог закона о изузећу нотара,
- 22) ако поступа противно одредбама овог закона о дужности чувања службене тајне,
- 23) ако поступа противно одредбама овог закона о заједничком обављању службе,
- 24) ако поступа противно одредбама овог закона о мјесту обављања службе нотара,
- 25) ако као судски повјереник прекорачује границе повјерених овлашћења или не предузима радње у роковима који су прописани правилима поступка чије је спровођење повјерено нотару или не преда спис предмета суду када је то по закону обавезан,
- 26) ако недозвољено или ненамјенски користи повјеренички рачун,

27) ако се на други начин, у служби или ван ње, недолучно понаша, крши одредбе овог закона или нарушава углед нотаријата.

(4) Министарство на приједлог Нотарске коморе утврђује услове под којим се семинари за даљу едукацију нотара сматрају као семинари из става 2. тачка 3) овог члана.

Члан 117.

Дисциплинске казне

(1) За лакшу повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:

- 1) писмени укор и
- 2) новчана казна од 2.500 КМ до 5.000 КМ.

(2) За тежу повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:

- 1) новчана казна од 5.000 КМ до 20.000 КМ и
- 2) одузимање права на обављање службе нотара.

Члан 118.

Дисциплински поступак

(1) За покретање дисциплинског поступка против нотара свако лице може дати иницијативу.

(2) Захтјев за покретање дисциплинског поступка подноси дисциплински тужилац.

(3) Дисциплински тужилац је државни службеник кога за обављање те функције именује министар.

(4) Захтјев за покретање дисциплинског поступка садржи:

- 1) име и презиме нотара,
- 2) подручје за које је именован и сједиште његове канцеларије,
- 3) чињенични опис и правну квалификацију повреде службене дужности,
- 4) приједлог доказа које би требало да се изведу на усменој расправи и
- 5) приједлог дисциплинске казне.

(5) О захтјеву за покретање дисциплинског поступка одлучује првостепена дисциплинска комисија коју рјешењем именује Нотарска комора у саставу од три нотара.

(6) Против одлуке комисије из става 5. овог члана може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања те одлуке.

(7) Жалба се предаје Нотарској комори која је заједно са списом предмета доставља министру.

(8) По пријему жалбе, министар именује другостепену дисциплинску комисију у саставу три државна службеника Министарства и два нотара, која доноси одлуку по жалби.

(9) Чланови Комисије из ст. 5. и 8. овог члана именују се посебно за сваки поступак.

(10) Поступак утврђивања дисциплинске одговорности, евидентирање, извршење и брисање дисциплинских казни детаљније се прописује Правилником о дисциплинској одговорности нотара, који доноси министар.

Члан 119.
Извршење дисциплинских казни

- (1) Коначна одлука о изрицању новчане казне нотару представља извршну исправу.
- (2) Наплаћена новчана казна је средство буџета Републике Српске.“

Члан 16.

У члану 122. ријечи: „Нотарске коморе“ бришу се.

Члан 17.

Назив главе XI: „НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА“ мијења се и гласи: „XI НАДЗОР“.

Члан 18.

Назив члана и члан 126. мијења се и гласи:
„Надзор над радом Нотарске коморе

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом Нотарске коморе врши Министарство.

(2) Нотарска комора је обавезна доставити тражене информације, омогућити вршење надзора и ставити на располагање све списе, оригинале, документацију и простор, те поступити по рјешењу органа који врши надзор.

(3) Нотарска комора је обавезна да у јануару сваке године поднесе извјештај Министарству о раду Нотарске коморе за претходну годину који садржи општу оцјену о раду нотара, податке о организованим семинарима, едукацијама за полагање нотарског испита, спроведеним или почетим дисциплинским поступцима против нотара, службеним забиљешкама из члана 76. став 3. овог закона, а може садржавати и друге податке који су од значаја за рад Нотарске коморе или који се односе на извршавање законом прописаних права и обавеза Нотарске коморе, те приједлоге за побољшање услова обављања службе нотара.“

Члан 19.

Послије члана 126. додају се нови чл. 126а, 126б. и 126в. који гласе:

„Члан 126а.

Надзор над радом нотара

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом нотара у вршењу службе нотара врши Министарство.

(2) Редован надзор над радом нотара врши се најмање једном у двије године.

(3) Министарство може извршити ванредан надзор по притужби странке, државног органа или на образложену иницијативу било којег лица.

(4) О извршеном надзору сачињава се записник.

(5) На основу чињеница утврђених приликом вршења надзора министар може донијети рјешење у којем налаже нотару отклањање надзором утврђених недостатака и одредити рок за то отклањање.

(6) Непоступање по рјешењу из става 5. овог члана представља повреду службене дужности из члана 116. став 3. тачка б) овог закона.

Члан 126б.

Садржај и начин вршења надзора над радом нотара

(1) Садржај надзора је провјера да ли нотар обавља службу у складу са одредбама слjedeћих подзаконских аката:

- 1) Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије,
- 2) Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској,
- 3) Упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка,
- 4) Правилником о раду нотара у поступку састављања и издавања нотарских исправа.

(2) Надзор се врши без претходне најаве, у складу са одредбама овог закона.

(3) На питања спровођења надзора која нису уређена овим законом примјењују се одредбе Закона о републичкој управи.

Члан 126в.

Надзор над радом нотара у обављању повјерених послова

(1) Надзор над радом нотара као повјереника суда врши суд који је повјерио нотару вршење послова из надлежности суда.

(2) О уоченим неправилностима и предузетим мјерама суд обавјештава Министарство и Нотарску комору.“

Члан 20.

Члан 127а. мијења се и гласи:

„(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о полагању нотарског испита, програм за полагање нотарског испита из члана 5. став 1. овог закона и правилник о дисциплинској одговорности нотара из члана 118. став 10. овог закона.

(2) Нотарска комора ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о едукацији и програм едукације из члана 7. став 2. овог закона.“

Члан 21.

Члан 128. брише се.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О НОТАРИМА

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је Амандману XXXII став 1. тачка 11. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује систем јавних служби, и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина, између осталог, доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22/01-021-1073/16 од 26. децембар 2016. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII став 1. тачка 11. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује систем јавних служби, и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Програмом рада Народне скупштине за 2016. годину планирано је доношење овог закона.

Законом о нотарима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 86/04, 2/05, 74/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11 и 20/14) уређена је организација, овлашћења, начин рада, нотарски испит, као и друга питања од значаја за рад нотара на територији Републике Српске.

Образлажући разлоге за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о нотарима, обрађивач је поступио у складу са чланом 41. став 1. тачка 5. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14).

Предметним законом прецизније се прописује организовање, спровођење и полагање нотарског испита. Такође, прецизира се и почетак рада нотара, тако што нотар може почети са радом након што министар правде рјешењем одреди датум почетка обављања нотарске службе. Што се тиче канцеларије у којој нотар обавља дјелатност и почетак обављања дјелатности, нотар може почети тек када добије рјешење министарства да канцеларија испуњава потребне услове. Осим тога, прописује се и обавеза нотара да има закључен уговор о осигурању од одговорности за причињену штету према трећим лицима.

Поред наведеног, обављање службе нотара ограничава се на службено сједиште нотара које нотар обавља искључиво у нотарској канцеларији и предвиђа изузетак од тог правила, када је то прописано посебним законом или ако за то постоје оправдани разлози, о чему нотар обавјештава Нотарску комору.

Такође, у циљу увођења веће правне сугурности, наведени су случајеви у којима је нотар обавезан да одбије обављање службене радње.

Новина у односу на важеће законско рјешење је да припремни семинар за полагање нотарског испита није више услов за излазак на испит.

Републички секретаријат за законодавство размотрио је предметни Закон и у оквиру својих надлежности упутио обрађивачу Закона усмене примједбе и сугестије које су се односиле на примјену Правила за израду закона и других прописа Републике

Српске (чл. 31, 59, 61, 62, 65, 66. и 68), које је обрађивач прихватио и уградио у текст Закона. Такође, обрађивачу је скренута пажња да је закон више пута мијењан и допуњаван, међутим, како се предложеним измјенама и допунама не мијења више од половине основног теста Закона, узимајући у обзир све досадашње измјене и допуне, овај секретаријат констатује да је обрађивач поступио у складу са чланом 56. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске.

Обрађивач Закона је у образложењу навео да је поступио у складу са чланом 37. став 1. тачка ђ) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу у јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12) и утврдио да је Закон од интереса за јавност и да ће бити објављен на интернет страници (www.vladars.net), са роком од осам дана ради достављања примједба и сугестија.

Будући да постоји уставни основ за доношење предметног Закона, да је усаглашен са Законом о насљеђивању, Законом о ванпарничном поступку и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о нотарима може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број: 17. 03-020-3060/16 од 27. децембра 2016. године, након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о нотарима, није установљено да постоје обавезујући извори права ЕУ који уређују материју достављеног нацрта, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Примјена одредаба Закона о нотарима је показала да многа питања на која се наилазило у пракси нису правно регулисана и представљају правне празнине, да је поједина питања потребно другачије регулисати или допунити постојећа рјешења, да је неопходно извршити усаглашавање одредаба тог закона са одредбама посебних закона са којима је у међувремену повезан, те да поједини институти тог закона никада нису заживјели и да је логично да се за то пронађу друга рјешења.

Иницијативу за доношење измјена и допуна Закона о нотарима, у више наврата, достављала је Нотарска комора Републике Српске.

Измјене у односу на важећи Закон о нотарима односе се, између осталог, на нотарски испит и то претпоставке за полагање тог испита, поступак полагања, те састав Комисије за полагање тог испита, а све у складу са потребама које су се јавиле у пракси у погледу организовања тог испита.

Даље, прецизно су дефинисане одредбе која се односе на почетак обављања службе нотара и мјесто обављања службе нотара јер је у пракси долазило до недоумица у вези са наведеним одредбама.

Затим, извршене су одређене измјене и допуне у односу на постојећа рјешења у правцу јачања правне сигурности, што представља најважнији аргумент увођења и одбране института нотаријата. У том смислу, створене су претпоставке за већу одговорност нотара у обављању службе прописивањем случајева када је нотар дужан да одбије обављање службене радње, а нарочито уношење изјава у исправу и сачињавање исправе уколико оцијени да конкретан правни посао неће моћи произвести правно дејство или му је сврха да се која странка оштети. Из истог разлога, прописана

су два нова случаја у којима се нотар привремено удаљава из службе, те је другачије уређен поступак утврђивања дисциплинске одговорности и надзора над радом нотара на начин који гарантује заштиту права странака, нотаријата, али и независност и непристрасност у одлучивању у тим поступцима.

На крају, потреба доношења новог закона произашла је и из потребе усаглашавања одредаба Закона о нотарима са одредбама других закона са којима је повезан од дана ступања на снагу – Закон о наслеђивању и Закон о ванпарничном поступку. Наиме, ријеч је о томе да је одредбама ових закона прописана обавезна или могућа нотарска обрада исправа, те да су тиме поједини послови, који изворно спадају у судску надлежност, повјерени нотару.

Економска оправданост доношења новог закона у садржана је у повећању буџетских средстава новчаним накнадама које ће уплаћивати кандидати који полажу нотарски испит и наплаћеним новчаним казнама у дисциплинским поступцима као средствима буџета.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Одредбама чл. 1. до 5. извршене су измјене чланова основног текста Закона које се односе на организовање и полагање нотарског испита, тако да је јасно одређена форма нотарског испита, прописано је да министар доноси правилник о полагању нотарског испита и програм за полагање испита, а децидирано и на једном мјесту прописане су и све претпоставке и услови за полагање нотарског испита. Захтјев за полагање нотарског испита се подноси Министарству правде, које организује и спроводи полагање тог испита. О захтјеву се одлучује рјешењем, које је сада добило карактер коначног акта и против којег се може покренути управни спор. Кандидат је обавезан прије изласка на испит доставити доказ да је уплатио накнаду за полагање тог испита, у висини која ће бити одређена претходно наведеним правилником. Организовање припремног семинара за полагање нотарског испита је пренесено у надлежност Нотарске коморе, с обзиром на природу и дјелатност те коморе. Завршавање такве едукације више не представља услов за излазак на испит, али ће сигурно заживјети у пракси и допринијети да се кандидати што боље припреме за полагање испита. Даље, у циљу обезбјеђења квалитетног спровођења испита и провјере знања и способности кандидата, јасно су одређени чланови Комисије за полагање нотарског испита које именује министар, те услови које они морају испуњавати. Чланови Комисије за полагање нотарског испита су: један државни службеник Министарства, који има положен правосудни испит и искуство у струци од најмање пет година, затим два нотара који најбоље могу утврдити да ли је кандидат задовољно на писменим испитним задацима, те два професора правног факултета, који су предавачи на предметима обухваћеним наведеним програмом, који су најрелевантнији за провјеру да ли знање кандидата задовољава из области материјалних прописа које нотари примјењују у пракси. Такође, одређено је да чланови Комисије имају право на новчану накнаду за свој рад у Комисији, у складу са важећим законским прописима, те да се висина те накнаде одређује наведеним правилником.

Чланом 6. извршене су измјене у члану 24. основног Закона у циљу прецизног рјешавања питања почетка рада нотара. Тако је одређено да министар рјешењем одређује дан почетка обављања дјелатности именованог нотара, најкасније у року од 30 дана након што прими мишљење да нотарска канцеларија испуњава услове прописане Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије услове и након што именовани нотар достави доказе да је прибавио службени печат и да је закључио осигурање од одговорности, у смислу члана 54. Закона, те да министар у сврху провјере претходно

наведеног и добијања потребног мишљења именује посебну комисију. Затим, ради ваљаног обавјештења јавности, прописано је да Министарство објављује почетак рада нотара у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Чланом 7. извршене су допуне члана 28. основног Закона који уређује питање привременог удаљавања нотара из службе тако што су додата два нова основа за удаљење – ако је против нотара потврђена оптужница за кривично дјело или ако је у кривичном поступку против нотара изречена мјера безбједности забрана обављања службе нотара, а одлука о томе још није постала правоснажна.

Чланом 8. извршене су измјене члана 43. основног Закона који се односи на службено подручје нотара и прописивао је да нотар може обављати дјелатност само унутар службеног подручја, а изузетно изван тог подручја. Међутим, није дефинисано само службено подручје. С друге стране, чланом 21. Закона дефинисано је службено сједиште нотара које представља оштину или град одређено одлуком Владе Републике Српске као подручје у којем нотар обавља дјелатност. Дакле, формално и суштински, нотар и нема службено подручје, него службено сједиште. С тим у вези, дефинисано је да нотар обавља службу искључиво у свом службеном сједишту, те искључиво у нотарској канцеларији, а само изузетно, ако за то постоје оправдани разлози, нотар може обавити поједине послове ван нотарске канцеларије, о чему нотар обавјештава Нотарску комору. На крају, иако је задржано раније рјешење према којем нотар може имати само једну канцеларију за рад, због прегледности, а у складу са правилима номотехнике, приступило се измјени овог члана у цјелини.

Чланом 9. је, у циљу увођења веће правне сугурности, измијењен став 1. у члану 48. Закона тако да су таксативно наведени сви случајеви у којима је нотар обавезан да одбије обављање службене радње, при чему су задржани ранија рјешења (т. 1. и 2), али и прописани неки нови случајеви (т. 3, 4, 5. и 6).

Чланом 10. извршене су измјене будући да је посебна глава посвећена питању надзора, па тако и надзора над радом Нотарске коморе. С обзиром на то да се став 2. брише, брисан је и број 1 у обостраној загради, јер члан сада има само један став.

Чланом 11. извршена је измјена у члану 76. основног Закона, такође у циљу јачања правне сигурности у сачињавању исправа, али и поштрена одговорност и савјесност нотара, с обзиром на то да је, прије свега, проширен број ситуација у којима нотар упозорава странке на поједине изјаве, док је измјеном става 2. одређено да је нотар обавезан да одбије сачињавање исправе уколико странке остану код изјава из става 1. Наиме, ријеч је о изјавама које су нејасне, неразговјетне или двосмислене, које би могле дати повода споровима или не би имале намјеравани учинак или не би могле произвести жељено правно дејство, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека странка оштети. Имајући у виду да би уговор сачињен код нотара требало да пружа максималну правну сигурност и гаранцију произвођења правног дејства и жељеног учинка, што је и био један од основних циљева приликом увођења нотаријата, овим измјенама је одређено да је нотар обавезан да одбије сачињавање исправе које не би имале тај карактер и учинак. О напријед наведеном нотар сачињава службену забиљешку, а примјерак забиљешке предаје странкама и доставља Нотарској комори.

Чланом 12. извршене су допуне у члану 99. Закона у складу са посљедњим измјенама и допунама Закона о наслеђивању. Ради се о сачињавању тестаментa код нотара, гдје се мора направити изузетак од општег правила да нотар задржава оригинал исправе у својој архиви с обзиром на то да се тестамент прави само у оригиналу, те да завјешталац може захтијевати да му се тестамент преда након сачињавања. Друга ситуација издавања тестаментa је издавање за потребе оставинског поступка након смрти завјештаоца.

Чланом 13. извршена је измјена у члану 100. став 3. Закона, који прописује издавање отправка оригинала, тако да је одређено да се отправка оригинала не може више пута издавати, ако је издат једном, али се може издати препис оригинала. У ранијем рјешењу је очигледном омашком било наведено да се ради о издавању оригинала.

Чланом 14. брисан је члан 104. Закона, који је прописивао издавање отправка или преписа оригинала изјава посљедње воље, с обзиром на то да се тестамент може сачинити само у једном оригиналном примјерку, а његово издавање прописано је сада у члану 100. став 3. овог закона.

Чланом 15. извршене су измјене чл. 116. до 119. Закона који се односе на повреде службене дужности, дисциплинске казне и дисциплински поступак. Тако је члану 116. извршена подјела и таксативно су наведене лакше и теже повреде службене дужности. У односу на ранија рјешења, дефинисане су и неке нове повреде службене дужности за које се временом, а нарочито кроз вршење надзора, поступање по представкама грађана и других нотара, те вођење дисциплинских поступака, указала потреба. У складу са претходно наведеним, у члану 117. наведено је које се дисциплинске казне могу изрећи за лакше (писмени укор или новчана казна од 2.500 КМ до 5.000 КМ) а које за теже повреде службене дужности (новчана казна од 5.000 КМ до 20.000 КМ или одузимање права на обављање службе нотара). Даље, у члану 117. измијењен је дисциплински поступак тако да је одређено да у првом степену одлучује Комисија коју именује Нотарска комора, а у другом Комисија коју именује министар, чиме се постиже непристрасност и објективност, за разлику од досадашњег рјешења према којем су два органа истог тијела одлучивала у оба степена. На крају, у члану 119. одређено је да коначна одлука о изрицању новчане казне нотару представља извршну исправу, те да наплаћена новчана казна представља средство буџета Републике Српске.

Чланом 16. брисане су ријечи „Нотарске коморе“ у члану 122. Закона, који прописује општу могућност вођења поступка пред судом, будући да је измијењен сам дисциплински поступак, па тако и одређени други органи који могу донијети коначне одлуке.

Одредбама чл. 17. до 19. измијењен је назив главе која се односи на надзор и члан 126. Закона, те су додати нови чл. 126а, 126б и 126в. који сада детаљно прописују вршење надзора. Направљена је разлика у вршењу надзора над примјеном закона, над радом Нотарске коморе и над радом нотара, у складу са тим је и измијењен и назив главе у „НАДЗОР“. Такође, тачно су дефинисана овлашћења Министарства у вршењу надзора, а то до сада није било случај, због чега вршење надзора није имало жељено и потребно дејство. Поред тога, одређен је садржај и начин вршења надзора над радом нотара, али и вршење надзора над радом нотара у обављању повјерених послова, као изузетак, будући да тај надзор не врши Министарство, него суд који је нотару повјерио вршење послова.

Чланом 20. измијењен је члан 127а. који прописује спроведбене прописе којим је сада одређено да ће министар у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о полагању нотарског испита, програм за полагање нотарског испита и правилник о дисциплинској одговорности нотара, а да ће Нотарска комора донијети правилник о едукацији и програму едукације за полагање нотарског испита.

Чланом 21. брисан је члан 128. Закона, којим се прописивало организовање припремних семинара за полагање нотарског испита од стране Министарства, из најмање два разлога. Прво, предмет овог члана су, прије свега, били први семинари који су се организовали након ступања на снагу закона и који су служили за обуке првих нотара. Други разлог је тај што је овим измјенама одређено да Министарство

није надлежно за организовање и спровођење тих семинара, него је то сада надлежност Нотарске коморе.

Чланом 22. одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

VI УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 37. став 1. тачка ђ) Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу у јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, број 123/08), обрађивач Нацрта закона измјенама и допунама Закона о нотарима утврдио је да је Закон од интереса за јавност. Закон ће бити објављен на интернет страници (www.vladars.net), са роком од осам дана ради достављања примједба и сугестија.

VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о нотарима и попуњени Образац о спровођењу скраћеног ПУП-а у припреми и изради нацрта/приједлога прописа, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу констатује сљедеће:

Доношење Закона о измјенама и допунама Закона о нотарима предвиђено је Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2016. годину.

У вези са постојећим стањем и проблемом, обрађивач је навео неусаглашеност одредаба важећег Закона о нотарима са одредбама Закона о ванпарничном поступку. Тако нпр. постоји законска могућност да оставински поступак као ванпарнични поступак воде нотари, с тим да странка задржава право избора, односно исти се може водити код надлежног суда. Посљедица наведеног је да су надлежни судови и даље били преоптерећени овим поступцима, иако је интенција законодавца била да се судови растерете, што значи да постојећи Закон о нотарима није оправдао сврху у овом дијелу и из тог разлога измјенама и допунама Закона о ванпарничном поступку се утврдила обавеза да пренесе оставинске предмете, односно исте повјери нотарима што захтијева да се изврше одређене измјене и допуне Закона о нотарима. У пракси кроз примјену постојећег законског рјешења уочили су се сљедећи проблеми:

- недовољно дефинисане повреде службене дужности, што је узроковало немогућност покретања поступка одговорности нотара у многим другим недефинисаним случајевима,
- исти орган, односно Нотарска комора је задужена за вођење дисциплинског поступка и у првом и у другом степену, што се показало у пракси неадекватним рјешењем,
- компликована процедура организовања нотарског испита, односно обавеза „припремног семинара“,
- није јасно дефинисано шта се контролише приликом надзора и контроле рада нотара, односно постојећим одредбама и закона и подзаконских аката апстрактно је постављено овлаштење комисије која врши надзор, што је имало за посљедицу неквалитетно и произвољно вршење ове контроле и надзора.

У вези са циљевима који се желе постићи доношењем закона, обрађивач је навео да је циљ доношења закона брза, ефикасна и правно сигурна заштита корисника услуга нотара. Циљ доношења закона је и усаглашавање одредаба Закона о нотарима са одредбама Закона о ванпарничном поступку и унапређење рада нотарске службе.

У погледу процеса консултација, обрађивач је навео да је у току израде овог закона одржано више састанака и консултација с представницима Нотарске коморе Републике Српске, чије су примједбе већим дијелом и усвојене. Нацрт је објављен на интернет страници Министарства правде.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је разматрана само регулаторна опција, из разлога што се наведени проблеми нису могли отклонити нерегулаторном мјером.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да се очекује да предложене измјене и допуне овог закона позитивно утичу на привредне субјекте из разлога што би требало да осигурају ефикасније пружање нотарске услуге, као и да обезбиједу већу правну сигурност повећањем одговорности рада нотара.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да примјена овог закона може довести до прилива финансијских средстава у буџет Републике Српске, с обзиром на то да је прописано да накнада за полагање нотарског испита као и новчане казне које буду изречене за учињену повреду службене дужности кроз дисциплински поступак представљају средства буџета Републике Српске.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, животну средину и одрживи развој, обрађивач је навео да Нацрт нема утицаја на наведене области.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да надзор над спровођењем овог закона и над радом нотара у вршењу службене дужности врши Министарство правде.

У вези са утицајем на увођење, измјену и укидање формалности за грађане и пословни сектор, обрађивач је навео да Нацртом нису предвиђене формалности за грађане и пословни сектор у Републици Српској.

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

С друге стране, спровођење овог закона ће довести до прилива финансијских средстава у буџет Републике Српске с обзиром на то да је прописано да новчане казне изречене у дисциплинским поступцима представљају средства буџета Републике Српске. Такође, новчане накнаде које ће уплаћивати кандидати за полагање нотарског испита представљају средства буџета Републике Српске.

ЗАКОН О НОТАРИМА

(текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

II – НОТАРСКИ ИСПИТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НОТАРА

Члан 5.

Форма нотарског испита

(1) Нотарски испит се организује, спроводи и полаже у складу са одредбама овог закона, Правилника о полагању нотарског испита и Програму за полагање нотарског испита које доноси министар правде Републике Српске (у даљем тексту: министар).

(2) Нотарски испит се састоји од писменог и усменог испита.

(3) Писмени испит се састоји од три испитна задатка којима се провјерава и утврђује способност кандидата за сачињавање нотарских исправа из области облигационог и стварног права, породичног и насљедног права, привредног права и извршног поступка.

(4) Усмени испит се састоји из одбране писмених радова и провјере знања из прописа обухваћених програмом из става 1. овог члана.

Члан 6.

Услови за приступање полагању нотарског испита

(1) Захтјев за полагање нотарског испита подноси се Министарству.

(2) Нотарски испит може полагати лице које испуњава услове из члана 20. т. 1) до 6) овог закона и које, након положеног правосудног испита, има радно искуство у струци од најмање пет година.

(3) О захтјеву из става 1. овог члана одлучује министар рјешењем, које је коначно и против којег се може покренути управни спор.

(4) Кандидат је обавезан прије приступања полагању нотарског испита Министарству доставити доказ да је уплатио накнаду за полагање нотарског испита у висини одређеној правилником из члана 5. став 1. овог закона.

Члан 7.

Похађање припремног семинара

(1) Нотарска комора организује едукацију за полагање нотарског испита уколико има пријављено најмање 15 заинтересованих лица.

(2) Правилник о едукацији и програм едукације из става 1. овог члана доноси Нотарска комора, уз претходно прибављену сагласност министра.

Члан 8.

Комисија за полагање нотарског испита

(1) Нотарски испит се полаже пред Комисијом коју именује министар рјешењем, а коју чине предсједник и четири члана:

1) државни службеник Министарства који има положен правосудни испит и искуство у струци од најмање пет година,

2) два нотара, на приједлог Нотарске коморе Републике Српске,

3) два професора правног факултета, предавача из правних области наведених у члану 5. став 3. овог закона.

(2) Комисија поступа у складу са одредбама овог закона и правилника из члана 5. став 1. овог закона.

(3) Чланови Комисије имају право на новчану накнаду за рад у Комисији, у складу са важећим законским прописима, у висини одређеној правилником из члана 5. став 1. овог закона.

Чл. 9. до 17. брисани.

Члан 24.

Полагање свечане изјаве и повеља о именовану

(1) Након што је рјешење о избору нотара према члану 23. овог закона постало коначно, именовање нотара врши министар.

(2) Министар уручује нотару повељу о именовану. Изглед и садржај повеље утврђује министар. Рјешење о именовану се објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(3) Прије уручења повеље о именовану, нотар даје свечану изјаву пред министром. Свечана изјава гласи:

“Заклињем се да ћу службу нотара обављати тако што ћу штитити Устав и закон и да ћу службу обављати непристрасно, савјесно, независно и чувајући пословну тајну”.

(4) Министар рјешењем именује посебну комисију која врши провјере и сачињава мишљење да ли канцеларија именованог нотара испуњава услове прописане Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије, најкасније у року од 30 дана од дана именовања нот

(5) Министар рјешењем одређује дан почетка рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана након што прими мишљење комисије из става 4. овог члана и након што именовани нотар достави доказе да је прибавио службени печат и да је закључио осигурање од одговорности у складу са чланом 54. овог закона.

(6) Министарство објављује датум почетка рада нотара у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 28.
Привремено удаљавање из службе

(1) Нотар може бити привремено удаљен из службе:

- 1) ако је против њега покренут поступак ради одузимања пословне способности,
- 2) ако се испуне претпоставке за разрјешење из члана 26. овог закона или ако је покренут поступак за разрјешење,
- 3) ако је против нотара потврђена оптужница за кривично дјело или,**
- 4) ако је у кривичном поступку против нотара изречена мјера безбједности забрана обављања службе нотара, а одлука о томе још није постала правоснажна.**

(2) Ако је у кривичном поступку против нотара одређен притвор, за вријеме трајања притвора наступају дејства привременог удаљавања по сили закона, без издавања рјешења.

(3) Рјешење о привременом удаљавању нотара из службе, доноси министар по службеној дужности.

Члан 43.
Мјесто обављања службе нотара

(1) Нотар обавља службу искључиво у свом службеном сједишту.

(2) Нотар обавља службу искључиво у нотарској канцеларији.

(3) Нотарска канцеларија у погледу просторија и опреме обавезно испуњава услове прописане Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије које доноси министар.

(4) Изузетно од става 2. овог члана, нотар може обавити поједине послове ван нотарске канцеларије у случајевима:

- 1) ако је то прописано посебним законом или
- 2) ако за то постоје оправдани разлози, о чему нотар обавјештава Нотарску комору.

(5) Нотар може имати само једну канцеларију.

Члан 48.
Одбијање службене радње

(1) Нотар је обавезан одбити обављање службене радње:

- 1) ако се радња односи на питање које не спада у надлежност нотара,
- 2) ако је радња неспојива са његовом службом, нарочито ако се његово учешће захтијева ради постизања очигледно недопуштеног или непоштеног циља,
- 3) ако утврди да је радња према закону недопуштена, за коју сумња да је странка предузима привидно или да би избјегла законске обавезе или да би противправно оштетила треће лице,
- 4) ако утврди да странка нема пословну способност или из другог законског разлога не може пуноважно закључивати правне послове, или ако законски

заступник или пуномоћник странке нема пословну способност или овлашћење за предузимање конкретног правног посла,

5) ако располаже чињеницама да странка нема озбиљну и слободну вољу да закључи одређени посао и

6) ако из околности случаја и чињеница којима располаже утврди да конкретан правни посао:

1. неће произвести правно дејство,

2. да није допуштен или

3. да је у супротности са принудним прописима, јавним поретком или добрим обичајима.

(2) Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези са неком службеном радњом преузети јемство или друго обезбјеђење за странку.

(3) Нотар је обавезан водити рачуна да се ни лица која су код њега запослена не баве таквим пословима. Министар ће утврдити формулар на коме ће сарадници нотара дати изјаву у вези са забраном учествовања.

III – НОТАРСКА КОМОРА

Члан 63.

Организација и регистрација

Организација и регистрација Нотарске коморе врши се у складу са Законом о удружењима и фондацијама.

(2) Брисан.

V – ОБАВЕЗЕ НОТАРСКЕ ОБРАДЕ ИСПРАВА И НОТАРСКИХ ПОТВРДА

Члан 76.

Обавеза упозоравања и поуке

(1) Ако странке хоће да се у оригинал унесу нејасне, неразговјетне или двосмислене изјаве, које би могле дати повода споровима, или не би имале намјеравани учинак, **или не би могле произвести жељено правно дејство**, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека од странака оштети, нотар ће упозорити на то странке и дати им одговарајуће поуке.

(2) Ако странке остану код изјава из става 1. овог члана, нотар је обавезан да одбије сачињавање исправе о чему сачињава службену забиљешку коју задржава у својој архиви.

(3) Примјерак службене забиљешке из става 2. овог члана нотар предаје странкама и доставља Нотарској комори.

Члан 99.

Чување оригинала исправа

(1) Исправа коју је, у складу с овим законом, сачинио нотар представља оригинал исправе који чува нотар у својој архиви. У тој архиви нотар чува и све друге исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотара.

(2) Изузетак од става 1. овог члана представља тестамент сачињен код нотара, који нотар предаје завјештаоцу на његов захтјев или за потребе оставинског поступка након смрти завјештаоца.

Члан 100.

Отправак оригинала

(1) Кад нотар сачини оригинал обавезан је странкама издати отправак оригинала.

(2) Отправак мора по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати оригиналу, мора бити означен као отправак и у правном промету замјењује оригинал.

(3) Ако је отправак оригинала издат једном, не може се више издавати, али се може издати препис оригинала.

Члан 104. брисан

IX – ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НОТАРА

Члан 116.

Повреде службене дужности

(1) Повреде службених дужности нотара могу бити лакше и теже.

(2) Нотар чини лакшу повреду службене дужности:

1) ако узастопно два пута, без оправданог разлога, изостане са сједница органа Нотарске коморе, чији је члан,

2) ако поступи супротно општем или појединачном акту Нотарске коморе,

3) ако годишње није похађао најмање два семинара за усавршавање нотара призната од стране Министарства,

4) ако рекламира обављање службе.

(3) Нотар чини теже повреде службене дужности:

1) ако се при обради, састављању нотарских исправа и предузимања других службених радњи не придржава одредаба Устава, овог закона и правила струке,

2) ако у исправи потврди да је наступила чињеница за коју зна или мора знати да се није догодила,

- 3) ако, противно тарифи, обрачуна или тражи већу награду, или обрачуна мању награду или накнаду трошкова од оне која је прописана тарифом,
- 4) ако тражи странке уз обећање да ће снизити награду, преко посредника или на други недоличан начин,
- 5) ако у случајевима у којима му је то забрањено заступа странку или у тим случајевима саставља исправе,
- 6) ако не поступи по правоснажним одлукама судова или по одлукама Министарства као надзорног тијела,
- 7) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа, води пословне књиге и евиденције,
- 8) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа, чува списе, пословне књиге и евиденције,
- 9) ако се понаша недостојно према странкама и органима који врше надзор над његовим пословањем или на други начин не поступа у складу са одредбама Кодекса понашања нотара,
- 10) ако не изда потврду, односно рачун о примљеном износу награде или накнаде,
- 11) ако на захтјев надлежног органа одбије дати податке или да нетачне податке, а обавеза давања података је прописана законом или другим прописом донесеним на основу закона,
- 12) ако на јавној лицитацији, или током којег другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, насљедна или друга права,
- 13) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани учествовања, професионалном обављању и допунској дјелатности,
- 14) ако поступа противно одредбама овог закона о дужности савјесног и законитог поступања и обавези одбијања службене радње,
- 15) ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник,
- 16) ако новац који му је повјерен на чување или друге ствари уложи, пренесе или преда у корист трећег лица или у своју корист, противно одредбама овога закона,
- 17) ако преузме обавезу јемства или одговорности у пословима који се закључују уз његово учешће у својству нотара,
- 18) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,
- 19) ако не осигурава рад нотарског помоћника у складу са овим законом,
- 20) ако поступа противно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,
- 21) ако поступа противно одредбама овог закона о изузећу нотара,
- 22) ако поступа противно одредбама овог закона о дужности чувања службене тајне,
- 23) ако поступа противно одредбама овог закона о заједничком обављању службе,
- 24) ако поступа противно одредбама овог закона о мјесту обављања службе нотара,

- 25) ако као судски повјереник прекорачује границе повјерених овлашћења или не предузима радње у роковима који су прописани правилима поступка чије је спровођење повјерено нотару или не преда спис предмета суду када је то по закону обавезан,
- 26) ако недозвољено или ненамјенски користи повјеренички рачун,
- 27) ако се на други начин, у служби или ван ње, недолично понаша, крши одредбе овог закона или нарушава углед нотаријата.
- (4) Министарство на приједлог Нотарске коморе утврђује услове под којим се семинари за даљу едукацију нотара сматрају као семинари из става 2. тачка 3) овог члана.

Члан 117.

Дисциплинске казне

- (1) За лакшу повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:
- 1) писмени укор и
 - 2) новчана казна од 2.500 КМ до 5.000 КМ.
- (2) За тежу повреду службене дужности нотару се могу изрећи сљедеће дисциплинске казне:
- 1) новчана казна од 5.000 КМ до 20.000 КМ и
 - 2) одузимање права на обављање службе нотара.

Члан 118.

Дисциплински поступак

- (1) За покретање дисциплинског поступка против нотара свако лице може дати иницијативу.
- (2) Захтјев за покретање дисциплинског поступка подноси дисциплински тужилац.
- (3) Дисциплински тужилац је државни службеник кога за обављање те функције именује министар.
- (4) Захтјев за покретање дисциплинског поступка садржи:
- 1) име и презиме нотара,
 - 2) подручје за које је именован и сједиште његове канцеларије,
 - 3) чињенични опис и правну квалификацију повреде службене дужности,
 - 4) приједлог доказа које би требало да се изведу на усменој расправи и
 - 5) приједлог дисциплинске казне.
- (5) О захтјеву за покретање дисциплинског поступка одлучује првостепена дисциплинска комисија коју рјешењем именује Нотарска комора у саставу од три нотара.
- (6) Против одлуке комисије из става 5. овог члана може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања те одлуке.
- (7) Жалба се предаје Нотарској комори која је заједно са списом предмета доставља министру.
- (8) По пријему жалбе, министар именује другостепену дисциплинску комисију у саставу три државна службеника Министарства и два нотара, која доноси одлуку по жалби.
- (9) Чланови Комисије из ст. 5. и 8. овог члана именују се посебно за сваки поступак.

(10) Поступак утврђивања дисциплинске одговорности, евидентирање, извршење и брисање дисциплинских казни детаљније се прописује Правилником о дисциплинској одговорности нотара, који доноси министар.

Члан 119.

Извршење дисциплинских казни

- (1) Коначна одлука о изрицању новчане казне нотару представља извршну исправу.**
- (2) Наплаћена новчана казна је средство буџета Републике Српске.**

Члан 122.

Општа могућност вођења поступка пред судом

Против коначних одлука дисциплинских органа може се водити поступак пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке.

XI - НАДЗОР

Члан 126.

Надзор над радом Нотарске коморе

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом Нотарске коморе врши Министарство.

(2) Нотарска комора је обавезна доставити тражене информације, омогућити вршење надзора и ставити на располагање све списе, оригинале, документацију и простор, те поступити по рјешењу органа који врши надзор.

(3) Нотарска комора је обавезна да у јануару сваке године поднесе извјештај Министарству о раду Нотарске коморе за претходну годину који садржи општу оцјену о раду нотара, податке о организованим семинарима, едукацијама за полагање нотарског испита, спроведеним или почетим дисциплинским поступцима против нотара, службеним забиљешкама из члана 76. став 3. овог закона, а може садржавати и друге податке који су од значаја за рад Нотарске коморе или који се односе на извршавање законом прописаних права и обавеза Нотарске коморе, те приједлоге за побољшање услова обављања службе нотара.

Члан 126а.

Надзор над радом нотара

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом нотара у вршењу службе нотара врши Министарство.

(2) Редован надзор над радом нотара врши се најмање једном у двије године.

(3) Министарство може извршити ванредан надзор по притужби странке, државног органа или на образложену иницијативу било којег лица.

(4) О извршеном надзору сачињава се записник.

(5) На основу чињеница утврђених приликом вршења надзора министар може донијети рјешење у којем налаже нотару отклањање надзором утврђених недостатака и одредити рок за то отклањање.

(6) Непоступање по рјешењу из става 5. овог члана представља повреду службене дужности из члана 116. став 3. тачка б) овог закона.

Члан 126б.

Садржај и начин вршења надзора над радом нотара

(1) Садржај надзора је провјера да ли нотар обавља службу у складу са одредбама сљедећих подзаконских аката:

- 1) Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије,**
- 2) Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској,**
- 3) Упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка,**
- 4) Правилником о раду нотара у поступку састављања и издавања нотарских исправа.**

(2) Надзор се врши без претходне најаве, у складу са одредбама овог закона.

(3) На питања спровођења надзора која нису уређена овим законом примјењују се одредбе Закона о републичкој управи.

Члан 126в.

Надзор над радом нотара у обављању повјерених послова

(1) Надзор над радом нотара као повјереника суда врши суд који је повјерио нотару вршење послова из надлежности суда.

(2) О уоченим неправилностима и предузетим мјерама суд обавјештава Министарство и Нотарску комору.

Члан 127а.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о полагању нотарског испита, програм за полагање нотарског испита из члана 5. став 1. овог закона и правилник о дисциплинској одговорности нотара из члана 118. став 10. овог закона.

(2) Нотарска комора ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о едукацији и програм едукације из члана 7. став 2. овог закона.

Члан 128. брисан